

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola, (Hunedoara), Agricola, (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Astra, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Avrigeana, Bândăna, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz), Cassa de păstrare, (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune), (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Ciacovana, Chiorana, Chișeteiana, Codreana, Comuna, Concordia, (T. Uzdin), Cordiana, Coroana, Coroana, (Bistrița), Coroana, (Timișoara), Corniavea, Creditul, Crișana, Cugioreană, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgetana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișorul, Hațegana, Hondoleana, Hunedoara, Însoțire de credit, (Veștem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavoșdia), Isvorul, (Sângeorgiu), Isvorul, (Sebeșul-inf.), Iulia, Jiana, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniavea), Murășianul, Nădlăcana, Negoiul, Nera, Noișana, Olteana, Oravicișana, Orientul, Panciovana, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Racoșana, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Iva-mare), Rîureana, Săcana, Sătmăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săsesc), Selăgeana, Sentinela, Șercășiana, Sîlvania, Șotmușana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnăveana, Tibleșana, Timișana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sânărtin), Vulturul, (Tâșnad), Zărândeană, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:

pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—

Redactor responsabil:

CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Organizarea economică a țărănimii.

Prin donațiunea de 50,000 coroane, pe care marele binefăcător al neamului nostru, d-l Vasile Stroescu, a făcut-o „Asociațiunii”, cu scop de a înființa bănci populare la sate, instituția aceasta se găsește în fața uneia dintre problemele cardinale ale vieții noastre naționale: Organizarea economică a țărănimii.

Dându-ne seamă de importanța organizării economice a țărănimii, noi, cari stăm în fruntea acestei instituțiuni, împreună cu toți cărturarii, avem un minunat prilej să dovedim în ce măsură ne înțelegem chemarea de îndrumători conștienți ai vieții noastre naționale și în ce măsură purtăm la inimă interesele obștei poporului nostru, în numele căruia vorbim așa de des; avem rara ocazie să dăm o probă ce activitate suntem în stare să desfășurăm atunci, când o idee mare ne chiamă la datorie și când o inimă darnică ne înlesnește munca.

Situația financiară a poporului nostru o cunoaștem cu toții. Știm că în ultima jumătate a veacului trecut s'au înființat mai multe bănci de credit și de economii pe acțiuni, cari astăzi în viața noastră economică sunt o putere de cea mai mare importanță. Numărul băncilor românești la sfârșitul anului 1909 a fost 147, cu un capital acționar de aproape 23 milioane cor. Acest capital, împreună cu fondurile de rezervă și de pensii s'a urcat la suma de 32¹/₂ milioane

cor.,¹ ceea ce înseamnă o avere națională capitalistă vrednică de luare aminte. Băncile noastre, mai ales decând s'au asociat, înființând însoțirea „Solidaritatea”, constituie o adevărată autonomie financiară a poporului nostru, al cărei viitor e pe deplin asigurat prin corectitudinea și soliditatea operațiilor, ce le săvârșesc institutele noastre financiare, căci ele se bucură de o reputație serioasă în cercurile financiare din patrie și prin urmare și de un credit îndestulitor, ca să se poată întări și desvoltă în viitor.

Ca să arătăm rolul, cel au băncile în viața noastră națională, e destul să relevăm numai momentele mai însemnate din activitatea lor.

Prin înființarea institutelor noastre de credit și economii, întreg prisosul de avere monetară al oamenilor noștri cu oarecare stare a fost concentrat și fructificat. Acest prisos mai înainte sau rămânea neproductiv, sau era plasat la institute străine. La sfârșitul anului 1909 depunerile spre fructificare la băncile noastre pe acțiuni se urcau la suma considerabilă de peste 79 milioane cor.

Dar rolul cel mai important al băncilor noastre este procurarea unui credit relativ ieftin atât pentru populația dela orașe, cât și cea dela sate. Împrumuturile personale, pe cambii, pe cari le-au dat băncile românești în anul 1909 se urcă la suma de 37 mil. cor. În împrejurările economice destul de modeste ale poporului nostru, lipsit de între-

¹ Datele privitoare la bănci și la însoțiri sunt aproximativ exacte și sunt extrase din Anuarul Băncilor Române pe 1911.

prinderi industriale și comerciale, această circulație înseamnă, că, la noi, lipsa de credit e foarte mare. Și fără îndoială că împrumuturile poporului nostru la institutele financiare străine deasemenea se urcă la o sumă considerabilă. Puterea de producție și spiritul de întreprindere ale poporului nostru sunt deci așa de dezvoltate, încât operațiile de credit ale băncilor noastre au un teren larg și un viitor asigurat. Nu avem date la îndemână, dar suntem siguri, că în majoritatea covârșitoare a cazurilor creditul se întrebuițează pentru o consumație personală, care, de regulă, înseamnă ruină și mizerie. Băncile au deci meritul, că din gospodăriile primitive ale țăranilor noștri au făcut gospodării de credit, în cari puterea de producție începe să fie potențiată prin credit ieftin, cu ajutorul căruia gospodarul român a putut să-și sporească pământul de exploatat, să-și perfecționeze inventarul agricol și să se gândească la întreprinderi. Acest progres economic al țăranimii a contribuit și la înaintarea ei culturală.

Dar institutele noastre financiare și-au câștigat un deosebit merit și prin sprijinirea directă a evoluției noastre social-naționale. Din profitul net, pe care l-au realizat an de an, au jertfit o sumă oarecare pentru scopuri filantropice, ceea ce deosebeste băncile noastre pe acțiuni de alte bănci similare. Așa din profitul net al anului 1909 de aproape 3 milioane cor., băncile noastre au dat pentru scopuri culturale și de binefacere suma de 128,789 cor., adică $4\frac{1}{5}\%$ al profitului net.

Această organizație financiară a poporului nostru nu e însă suficientă pentru a opune puterii economice străine o rezistență națională-economică destul de puternică. Prin băncile noastre am reușit să împiedecăm capitalismul străin să cucerească teren între noi și să ne subjuge. Dar dacă vom urmări cu atențiune tendințele de cucerire economică ale străinilor, vom observa că, dându-și seamă de imposibilitatea de a slăbi actuala noastră organizație capitalistă, astăzi își concentrează acțiunea de cucerire a poporului nostru prin cooperație. Imi lipsesc datele, ca să pot dovedi acțiunea lor conștientă în această direcție, dar unul dintre fruntașii noștri mi-a spus, că cei interesați lucrează cu aparat mare și cu sume enorme pentru ajungerea acestui scop. Căzându-mi în mână statutele societății cooperativeelor asociate din Ungaria. („A magyarországi szövetkezetek szövetsége“) înființată în 1908, văd că toată mișcarea cooperativă

e pe cale a se centraliza la Budapesta. Din aceste statute se vede că aproape toate societățile cooperative din Ungaria, în număr de 17, sunt fundatorii acestei însoțiri (vezi § 4 al statutelor pomenite).

Scopul principal al acestei însoțiri e să influențeze legislațiunea și să propoveduească ideea cooperativă.

Din auzite și din informațiile ziarelor știm, că mișcarea cooperativă străină a început să prindă rădăcini și în satele românești, mai ales cooperativele de consum „Hangya“ și „Keresztényszövetkezet“ au cucerit mai multe sate românești. Chiar și Anuarul băncilor române pe 1911 pomeneste de existența unor însoțiri dependente de centralele din Budapesta; câteva date mai găsim în articolul d-lui Simu: „Din trecutul tovărășiilor economice ale Ungariei“, apărut în „Revista Economică“ din 1909.

Cu toate informațiile nesigure și necomplete, astăzi nouă ni se impune ca acestei mișcări cooperative puternice, ce e foarte probabil să cucerească teren între noi, să-i opunem din vreme o organizare cooperativă națională, căci numai așa vom reuși să întărim și să dezvoltăm actuala noastră organizație financiară-economică. Institutele noastre financiare, împreună cu toți factorii cari știu, că baza întregii noastre organizații naționale din viitor se va întemeia pe organizația economică, sunt deci dator să înceapă o muncă intensivă pentru a crea o organizație cooperativă în sânul poporului nostru, mai ales că acum avem spre acest scop suma de 50,000 cor. dăruită de dl Vasile Stroescu.

Organizarea economică a țăranimii prin cooperative ni se impune și de spiritul vremii în care trăim, când numai puterile asociate pot suportă lupta grea pentru existență și când numai cei asociați pot avea sorti de izbândă în viitor.

Importanța însoțirilor la noi nu se prea cunoaște, căci dacă s'ar cunoaște desigur li s'ar da o mai mare atențiune. De aceea nu găsesc de prisos a accentua în câteva cuvinte importanța lor.

Mișcarea cooperativă, care la popoarele din apus are un trecut frumos și care a dobândit rezultate splendide este de o deosebită însemnătate din două puncte de vedere: material și moral. Mai ales partea morală a mișcării cooperative a fost și este aceea, care, de când ideile democratice și umane au început să se sălășuiască în sufletele oamenilor, a asigurat izbânda cooperației în toate țările și la toate popoarele culte, deoarece

la temelia cooperăției e spiritul de caritate, e altruismul, e principiul creștin al iubirii deaproapelui, care trebuie să fie temelia vieții noastre, dacă voim să ne apropiem cât de cât de o desăvârșire socială și morală. Prin cooperăție principiul brutal al luptei pentru viață se înlocuiește prin principiul mai omenesc al unirii la viață, al solidarității sociale, al înfrățirii sufletelor și puterilor de muncă. Ideea creștină își găsește o minunată intrupare în cooperăție și e de mirat că până acum biserica noastră s'a însuflețit așa de puțin de mișcarea cooperativă.

În ce privește importanța materială a mișcării cooperative e de ajuns să spunem că ea tinde a stabili o armonie și o organizare rațională în viața economică, prin asocierea mai multor persoane, cari au aceleași interese și cari prin o muncă în comun sunt chemate a îndeplini diferite roluri economice. Prin cooperăție, cooperatorul ajunge să fie în acelaș timp capitalist, întreprinzător și lucrător, și astfel devine stăpân pe forțele, cari determină viața lui economică.¹

S'a spus și se spune de multeori, că la noi nu e teren potrivit pentru mișcarea cooperativă, fiindcă gradul de cultură al țărănimii e așa de modest, încât nu poate să-i aprecieze însemnătatea. Eu cred, că această presupunere e neîntemeiată, deoarece în România, unde țăranul e mai inferior celui dela noi, din punct de vedere cultural, în curs de 10 ani s'a putut naște, ce-i drept cu sprijinul și din inițiativa statului, o mișcare cooperativă puternică, care astăzi reprezintă un capital țărănesc de milioane de lei. Dacă în România, unde, după cum se știe, nu există adevărați mici proprietari, deoarece pământul ce-l stăpânesc e inalienabil și țăranului îi lipseau până de curând toate condițiile de existență ca mic proprietar și în parte îi lipsesc și astăzi, dacă acolo s'a putut naște o mișcare cooperativă înfloritoare, cu atât mai mult se poate naște la noi, unde terenul e cu mult mai prielnic, întrucât noi avem adevărați mici proprietari, pentru cari astăzi cooperăția începe să fie o adevărată condiție de existență. E adevărat, că noi nu avem la spate statul, de aceea ne închipuim că nici nu vom putea avea o organizație cooperativă. Dar cum au făcut-o frații din Bucovina și Sașii din puterea lor proprie, cred că cu puțină înțelegere și bunăvoință o vom putea face și noi.

Începutul trebuie făcut bineînțeles cu băncile populare, după cum propune și dl

¹ Cf. Dr. I. Răducanu, *Cooperăția și sistemele cooperative*, Vălenii de munte, 1909.

Stroescu, fiindcă băncile populare sunt temelia întregii mișcări cooperative. Cu ajutorul băncilor populare și pe lângă ele se vor naște, rând pe rând, toate celelalte ramuri ale cooperăției, dintre cari cooperativele de producțiune sunt coroana, ultima fază.

Inființarea băncilor populare întimpină, însă, la aparență obiecțiuni foarte serioase. Se spune anume că băncile noastre pe acțiuni pot satisface trebuințele de credit ale populațiunii rurale și prin urmare băncile populare n'au nici un înțeles și nici un viitor.

Dacă apreciem însemnătatea băncilor populare numai din punct de vedere al speculațiunii financiare, al rentabilității capitalului și al creditorului, fără îndoială că cei ce nu sunt prietini lor au deplină dreptate. Au dreptate, fiindcă capitalul plasat în băncile populare desigur nu va fi mai rentabil, în ce privește dividendele, ca actualul capital al băncilor pe acțiuni și nici creditul celor vor da băncile populare țărănimii, probabil nu va fi mai ieftin, ca cel acordat de actualele, bănci pe acțiuni. Dar importanța băncilor populare nu trebuie judecată numai din punctul de vedere îngust al operațiunilor financiare. Ele trebuiesc apreciate dintr'un punct de vedere mai larg și anume cel social-economic. Prin băncile populare putem face educația economică a țărănimii, învățându-o cu toate operațiunile financiare, de cari astăzi în majoritatea ei e străină. Cu ajutorul lor vom putea trezi în ea conștiința de clasă și conștiința națională a unei puteri, care nu se lasă condusă și stăpânită de orice putere dușmană. Băncile populare vor mai avea menirea să concentreze o mulțime de mici capitaluri, cari nu se pot concentra la băncile pe acții; ele vor deda pe țăran la mici economii, pe cari astăzi nu le poate face cu atâta înlesnire. În sfârșit băncile populare vor fi temelia organizației economice a țărănimii, care va fi la rândul ei temelia organizației noastre naționale. Din băncile populare se va putea naște o puternică organizație cooperativă în toate direcțiile, cari prin muncă statornică și disciplinată va contribui la crearea unei solidarități sociale a țărănimii, la înaintarea ei morală și culturală. Iar acești factori de ordin moral și material sunt hotărâtori pentru conservarea națională a poporului nostru din această țară, căci atunci când țărănimea va fi un organism organizat nu va mai fi putere din lume, care să o supună și să o stăpânească.

Credința mea este însă, ca în împrejurările date, inființarea băncilor populare fără

concursul și sprijinul băncilor pe acțiuni este o imposibilitate.

Institutesle noastre financiare au deci datoria morală să iee ele în mână organizarea economică a țărânimii prin bănci populare și prin alte cooperative. Și cu bucurie trebuie să constatăm, că ele se și ocupă de această problemă.

Adunarea generală a „Solidarității” din Brașov, ținută în anul trecut, a adus următoarea hotărâre:

Adunarea generală invită băncile asociate ca în raionul lor de activitate să-și deie concursul material și moral pentru înființarea de însoțiri, special pentru însoțirile menite să ușureze și perfecționeze mijloacele de producție și circulație ale avutului poporului nostru.

În acest scop băncile asociate se invită ca acolo unde însoțirea e posibilă și folositoare să stăruiască cu cuvântul și cu fapta să se înființeze însoțirile reclamate prin necesitățile și împrejurările date; tot asemenea le invită să supravegheze însoțirile înființate cu concursul lor ca activitatea acestora să fie corectă și folositoare, iar despre însoțirile înființate și supravegiate să raporteze în fiecare an direcțiunii „Solidarității”.

Totodată adunarea generală decide să se oblige și revizorii experți ca cu ocaziunea revizuirilor ce se fac, să cerceteze, întrucât ajută băncile asociate acțiunea pentru înființarea de însoțiri și despre aceasta să facă raport special direcțiunii „Solidarității”.

În fine adunarea generală enunță, că acțiunea pentru înființarea de însoțiri este în toate privințele liberă.

Prin această decisiune „Solidaritatea” și-a luat angajamentul moral de a sprijini înființarea însoțirilor și în special pe cele, cari sunt chemate să ușureze și să perfecționeze mijloacele de producție și de circulație ale poporului nostru, iar aceste nu pot fi altele decât băncile populare, fiindcă numai aceste pot ușura în primul rând mijloacele de producție și circulație. În „Revista Economică”, organul oficial al băncilor noastre, s'a și stăruit, aproape număr de număr, asupra importanței cooperativelor, dar după cât știu, o singură bancă s'a conformat acestei decisiuni a „Solidarității” și anume „Economul” din Cluj, care a înființat zece bănci sistem Raiffeisen.¹

În raportul „Solidarității” către adunarea generală din anul acesta, în care se vorbește de activitatea revizorilor experți, nu găsim nici o mențiune, întrucât aceștia s'au conformat deciziunii adunării generale din anul trecut de a controla băncile, dacă sprijinesc acțiunea pentru înființarea de însoțiri. În schimb în raport se spune, că chestiunea cea mai urgentă de care se va ocupa

„Solidaritatea” va fi cea a însoțirilor, căreia speră să-i deie o soluțiune mai multumitoare.¹

Nu știm dacă „Solidaritatea” vrea și în viitor numai să sprijinească înființarea însoțirilor sau are de gând să iee în mână organizarea lor sistematică. Tuturora trebuie să ne pară, însă, bine că chestiunea însoțirilor e îmbrățișată cu simpatie de băncile noastre asociate. Această simpatie, dacă e sinceră, și n'avem absolut nici un motiv să o tragem la îndoială, desigur va contribui foarte mult să se înfăptuiască mult dorita organizație economică a țărânimii noastre prin cooperative.

„Asociațiunea”, care a primit spre acest scop suma de 50,000 cor. dacă vrea să ajungă la rezultate concrete trebuie să se pună în înțelegere cu toți factorii hotărâtori, cari se ocupă cu chestiunea cooperativelor și în primul rând cu „Solidaritatea”.

O organizare economică cooperativă în cadrele „Asociațiunii” e cu neputință, mai întâi fiindcă statutele n'ar admite-o, decât printr'o foarte binevoitoare și largă interpretare a §-ilor 2 și 37, pe urmă fiindcă angajându-se la o asemenea acțiune, ar trebui să institue o secție specială cu un personal nou, ceea ce ar fi și foarte greu și nepractic.

Ceea ce nu înseamnă că „Asociațiunea” trebuie să renunțe la donațiunea primită și la acțiunea înființării de cooperative. Dimpotrivă ea e chemată să inițieze crearea unei noi instituțiuni, din care să facă parte toate instituțiunile, cari au îmbrățișat ideea cooperativă. Această nouă instituțiune ar fi o centrală generală a cooperativelor, care s'ar ocupa numai cu propaganda și cu organizarea cooperativelor. Financierea creditului băncilor populare existente și a celor ce se vor înființa de numita centrală, va rămâne să o facă băncile mai mari pe acțiuni, fiecare în raionul ei de activitate, după o normă stabilită de centrală, iar financierea creditului celorlalte cooperative, ce se vor înființa, va rămâne pe seama băncilor populare. Astfel cred că băncile pe acțiuni se vor putea desvoltă în deplină armonie cu băncile populare, întrucât acestea din urmă vor prezenta o garanție mai mare de credit și vor simplifica multele și măruntele operațiuni de credit de astăzi ale băncilor pe acțiuni.

Centrala cooperativelor se va compune dint'un consiliu de administrație, în care va fi reprezentată „Asociațiunea”, „Solidaritatea”,

¹ Vezi raportul direcțiunii către adunarea generală din 1911.

¹ Vezi „Revista Economică”, 1911, p. 213 - 114.

băncile mai mari în număr de 4—5, apoi „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu“, care are înființate câteva bănci populare, și alte centrale de cooperative, cum e „Centrala din Orăștie pentru asigurarea vitelor“ și cum va fi „Plugarul“ din Blaj, eventual și altele. Această centrală generală înainte de toate va avea să se ocupe cu cele 47 de însoțiri de credit existente, cari total reprezintă un capital de 1.257,986 cor. și cari realizează astăzi un profit net de 111,682 cor., din care împart spre scopuri culturale 12,655 cor., adică peste 10% a profitului net. Tot aceste însoțiri dispun de fonduri de binefacere în sumă de 83,425 cor. față de fondurile culturale ale băncilor, cari se urcă numai la suma de 108,825 cor. Aceste începuturi de bănci populare trebuiesc deci organizate și sporite. Și dacă biroul centralei va lucra cu pricepere și însuflețire e nădejde că în scurtă vreme și mișcarea cooperativă delanoi va prospera și se va întări în deplină armonie cu organizația financiară actuală a băncilor pe acțiuni.

Iată schița fugitivă a unei organizări economice a țărânimii, care, ca să poată fi discutată și intrupată, mai întâi trebuie studiată temeinic din partea oamenilor specialiști, cari sunt mai competenți ca mine în materie de economie națională.

Cu întreaga organizare economică a țărânimii nădăjduim, că ne vom mai ocupa, fiindcă această organizare are o deosebită importanță pentru evoluția culturală și națională a poporului nostru.

(„Transilvania“). Oct. C. Tăslăuanu.

Recolta.

Raportul din urmă al ministerului de agricultură despre starea sămănăturilor din țeară, arată îmbunătățiri esențiale aproape la toate bucatele de secere. Astfel d. ex. față de prețuirea oficială anterioară se prezintă cele 4 soiuri mai principale de cereale precum urmează:

	azi	la 27 Iunie 1911	în anul 1910	
Grâu	46 17	44 32	46 18	m. m.
Săcară	12 65	12 62	13 29	" "
Orz	15 07	—	11 67	" "
Ovăș	12 35	—	10 26	" "

În jumătatea dintâi a lui Iulie timpul a fost în general uscat și cald, cu excepțiunea părților nord-estice ale țării. Prin aceste părți însă au fost ploii din abundență, în urma cărora prin multe locuri au avut loc exundațiuni destul de păgubitoare pentru economi. Timpul cald și uscat, dar nu din cale afară, a influențat în modul cel mai favorabil asupra formării grăunțelor la bucate și astfel a ridicat în mod simțitor

speranțele recoltei în toate privințele. Mai ales sunt favorabile știrile despre grânele de pe Șesul cel mare și despre sămănăturile de orz din părțile nord-vestice ale țării.

Dar pe când timpul uscat și nu prea cald a influențat atât de favorabil sămănăturile de secere, pe atunci lipsa de ploaie au simțit-o porumbul și sămănăturile de grădină și, mai ținând încă timpul acesta uscat, urmările aici nu pot fi îmbucurătoare.

Grâul. Fiind acest timp priincios, seceratul grâului este în curgere aproape în întreaga țeară. Ba pe Șesul cel mare s'au făcut și câteva imblătiri de probă. Rezultatele par a pregăti surprize plăcute, cari încă nu se pot prețui, necunoscându-se încă în întregime îmbunătățirea urmată dela ultimul raport oficial încoace.

Greutatea medie a grâului pare a fi în multe locuri mai mare decât cea normală. Recolta de paie va fi multămitoare.

A fost sămănat cu grâu în acest an un teritoriu de 5.800.000 jug. catastrale și se speră o recoltă medie de 7-96 m. m. adică în toată țeara o recoltă de cea 46.170.000 m. m.

Dintre comitatele, cari speră o recoltă de 7-96 mm. sau mai mult pro jugăr amintim: Csanád 11—, Arad 9-17, Torontal 8 30, Făgăraș 8 14 și Brașov 8-08. Mai puțin decât media de 7-96 se așteaptă în comitatele: Bihor 7-02, Timiș 7-20, Caraș-Severin 6-50, Sibiiu 7-70, Hunedoara 7-50, Alba-Inferioară 6-50, Maramurăș 5-76, Sătmar 5-47, Cojocna 6-10, Murăș-Turda 6—, Târnavă-mare 6—, Turda-Arieș 5-27, Solnoc-Dobăca 6—, Bistrița-Năsăud 4-91 și Târnavă-mică 4-88.

Săcara cu excepțiunea unor ținuturi muntoase din nord este aproape preste tot locul secerată. Ca și la grâu, timpul acesta din urmă, uscat și cald, a făcut și săcării mult bine la formarea grăunțului. Cu toate acestea prețuirea de acum față de cea din raportul oficial dela 27 Iunie nu arată creștere mare, lucru, care se explică prin faptul, că la săcară multe spice au rămas goale în urma înghețului din primăvară.

Recolta medie de săcară va fi în anul acesta de 6-83 mm. pro jugăr. Mai bună recoltă se așteaptă între altele în comitatele: Torontal (7-69), Arad (7-20), Sibiiu (7-86), Făgăraș (7-26) și Brașov (7-12). Sub 6 mm. pro jugăr se așteaptă în comitatele următoare: Sălăgiu (5-88), Maramurăș (5-08), Caraș-Severin (5-75), Târnavă-mică (5-60), Cojocna (5-60), Murăș-Turda (5-57), Târnavă-mare (5-51), Turda-Arieș (5-37), Hunedoara (5-01) și Bistrița-Năsăud (4-86).

Orzul de toamnă este mai preste tot locul deja secerat, iar cel de primăvară acum se seceră. Timpul din urmă a fost cât se poate de favorabil și pentru orz, astfel că speranțele recoltei au crescut deodată într'un mod aproape neobicinuit. Paiele sunt aproape preste tot locul destul de înalte, spicele frumoase, pline și grele, iar grăunțele sunt albe și frumoase.

Una cu alta se poate admite o recoltă medie de 7-84 mm. pro jugăr. Peste această medie se crede că va fi recolta — între altele — în Torontal, Arad, Făgăraș, Brașov, Târnavă-mică și Murăș-Turda, iar sub medie în comitatele: Sătmar, Sălăgiu, Maramurăș, Timiș, Caraș-Severin, Sibiiu, Târnavă-mare, Alba-inferioară, Cojocna și Bistrița-Năsăud.

Ovășul este acum în coacere. În părțile sudice ale țării este ajuns aproape la secere, pe când în părțile nordice și mai muntoase sămănăturile de ovăș sunt încă verzi. De altfel spicele sunt frumoase și dacă nu va mai ține mult timpul acesta uscat recolta poate fi multămitoare. După datele comunicate ministerului de raportorii și inspectorii agricoli, recolta de

ovăs a anului acestuia se poate lua în mediu de 6-60 mm. pro jugăr.

Porumbul și cartofii. Acestor sămănături nu le-a fost prea favorabil timpul din urmă uscat și cald. Cu toate acestea porumbul până acum a suportat în general destul de ușor seceta. În comitatele transilvănene, unde ploile n'au prea lipsit, porumburile s'au îndreptat bine. Mai bine stă porumbul în ținurile dela gura Murășului. Săpatul e terminat. Teritoriul sămănat cu porumb în anul acesta se evaluează la 4.329,472 jug. față cu 4.217,761 jug. din anul trecut. Cartofii s'au împotrivit și mai cu succes timpului acestuia uscat și numai prin foarte puține locuri se poate constata influința păgubitoare a secetei. Recolta anului acestuia se arată bună, întrucât nu va fi redusă prin stricăciuni mai însemnate de peronosporă. Arealul cultivat cu cartofi în anul acesta este de cca 1.092,586 jug. față cu 1.060,282 jug. din anul expirat.

Legumăriile și plantele de grădină simt în cea mai mare parte a țării lipsă de ploaie. Recoltă multămitoare promit numai comitatele ardelenene.

Cânepa și inul sunt frumoase: înalte, dese și subțiri în fir.

Napii de nutreț și de zahăr sunt până acum în bune condițiuni de dezvoltare. Seceta din Iulie încep totuși să o simtă și ei.

Luțerna și trifoiul se cosesc pentru a doua-oară în ținuturile mai ridicate, pe când la șes și părțile de jos ale țării recolta a doua este deja terminată.

Fânățele s'au cosit aproape peste tot cu rezultate multămitoare, dar lipsa de umezeală lasă puține speranțe de o recoltă de otavă.

Pășunile sunt în general cam trecute, aproape goale. Numai în părțile ardelenene, în urma ploilor suficiente, sunt ceva mai verzi.

Viile nu prea corăspund așteptărilor din primăvară, fiind stricate în parte și de peronospora.

Poamele timpurii, ca: cireșele și vișinele au dat o recoltă abundentă, pe când la cele tomatice împrejurările de dezvoltare nu prea sunt favorabile. Mere, nuci și pere vor fi mai multe, dar prune, puține.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 20 Iulie 1911.

Piața financiară internațională arată în săptămâna a doua o ameliorare satisfăcătoare. În special pe piața germană domnește și acum abundentă, numărul se oferă cu $1\frac{1}{2}\%$ pentru trebuințele zilnice, iar pentru ultimo primele fixări variază între $3\frac{1}{4}$ — $3\frac{1}{2}\%$.

Banca imperială arată în sumarul din 15 crt. o ameliorare de 210.2 milioane M și a ajuns dela 5.7 milioane M în dare la o rezervă de bilete de 204.5 milioane M, față de 43.96 milioane M rezervă în anul trecut.

Pe piața internă situația asemenea e multămitoare. Portofelul Băncii s'a redus cu 90 milioane K cari în parte (K 46.4 milioane) au fost acoperite prin ridicări din bonurile în giro. Circulațiunea biletelor în dare a scăzut dela 102.5 milioane la 43.6 milioane K. În comparație cu anul trecut însă situația este mai nefavorabilă, pentru că atunci Banca a. ung. dispunea de 77.7 milioane K bilete libere de dare. Considerând dezvoltarea în jumătatea a 2-a a lunii din anul trecut,

nu sunt speranțe ca Banca să iasă curând din dare, mai cu seamă din cauza recoltei abundente, care încă în luna curentă va păși cu cereri în piață.

CRONICA.

„Asociațiunea” și mișcarea cooperativă.

În nex cu raportul secretarului administrativ privitor organizarea economică actuală a poporului nostru, prezentat comitetului central al „Asociațiunii”, raport ce-l publicăm și noi în numărul nostru de față, comitetul central a decis încă în ședința sa dela 14 Maiu a. c. următoarele:

a) „Incredințează secția economică să studieze organizarea economică a țărânimii prin cooperative;

b) votează din suma de 50,000 cor., donată de dl Stroescu, 1000 cor. dlui V. C. Osvadă ca să studieze mișcarea cooperativă din Ungaria, România și Bucovina și până la 1 Octomvrie a. c. să prezinte comitetului central un raport amănunțit despre rezultatul studiului făcut și un proiect de realizare privitor la înființarea băncilor populare;

c) încredințează biroul central să aducă la cunoștința domnului Stroescu aceste dispoziții ale comitetului central;

d) în ce privește donațiunea de 10,000 cor. a d-lui Stroescu pentru patru burse (2 pentru învățarea danteleriei, 2 pentru învățarea cioplitului în lemn), comitetul central numește o comisiune în persoanele d-lor G. Precup, Oct. Goga și Oct. C. Tăslăuanu, ca în una din ședințele viitoare să vină cu proiect de concurs.

Domnul Osvadă, precum aflăm, va începe în timp apropiat călătoria sa de studiu, din care nu ne îndoiim că se va întoarce cu bogate experiențe și un vast material, ce va putea servi ca substrat pentru realizarea organizației poporului nostru prin tovărășii. Sperăm a ajunge prin mijlocirea dlui Osvadă în fine și la o statistică asupra tuturor comunelor românești, unde deja funcționează tovărășii: fie comunale în legătură cu Insoțirea centrală, fie creștine și de consum în legătură cu „Hangya”, statistică, ce pân'acum ne lipsește.

*

Rectificare. În numărul nostru prezent publicăm din nou bilanțul „Agricolei” din Hunedoara, a căreia firmă corectă este: „Agricola”, societate economică pe acțiuni și nu.... „insoțire de magazin și anticipații” cum din eroare s'a publicat. Asemenea am intercalat la active poziția: *Efecte — Ertékpapírok* K 30,134.02. rămasă neculeasă în bilanțul publicat în numărul trecut.

Sumar.

Organizarea economică a țărânimii. — Recolta. — Revista financiară: Situațiunea. — Cronică: Asociațiunea și mișcarea cooperativă, Rectificare.

„INDUSTRIA“, bancă industrial-economică, societate
pe acții în Deva.

CONCURS.

Un contabil-expert, apt a încheia singur bilanțul, află aplicare la institutul nostru. Condițiunile: K 1600 leafă anuală și tantiema statutară. După un an de praxă corăspunzătoare urmează alegerea definitivă și urcarea salariului, amăsurat rezultatului obținut. Cererile de concurs și documentele de cualificațiune și serviciu practic sunt a se trimite în copii autentice netimbrate la adresa băncii până în 15 August a. c., iar postul e a se ocupa în decurs de 2 luni dela înștiințarea alegerei.

August A. Nicoară m. p.,
director.

(1-1)

„ȚIBLEȘANA“, institut de credit și econ. în Reteag.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Țibleșana“, prin aceasta escrie concurs pentru un post de practicant la filiala din Caianul-mic, pe lângă un salariu de K 800 anual și drept la tantiema funcționarilor.

După un an de praxă i-se va regula salariul și va fi numit definitiv.

Concurenții au să dovedească că sunt absolvenți ai vreunei școale comerciale.

Cererile au să se înainteze Direcțiunii până la 10 August a. c.

Postul e a se ocupa îndată după alegere.

Reteag (Retteg) la 16 Iunie 1911.

(1-1)

Direcțiunea.

„BERZAVA“, societate pe acțiuni în Recița.

CONCURS.

Direcțiunea institutului „Berzava“, societate pe acțiuni în Recița, publică concurs pentru ocuparea postului de contabil, pe lângă un salariu anual de K 2000, relut de cuartir K 400 și tantiema statutară.

Reflectanții au să dovedească că au absolvat școala comercială, că au praxă pentru conducerea independentă a contabilității, că sunt pe deplin sănătoși, au făcut indestul serviciului militar și că posed limbile română, maghiară și germană în vorbire și scriere.

Petițiile instruite cu toate documentele necesare au să fie predate în persoană directorului executiv Gligorie Pocrean în Resiczabánya.

Postul este îndată de ocupat.

(1-2)

Direcțiunea.

„ECONOMIA“, cassă de împrumut și păstrare, societate pe acțiuni în Cohalm.

CONCURS.

Cassa de împrumut și păstrare „Economia“, societate pe acțiuni în Cohalm (Kóhalom, Nagyköküllő megye), escrie concurs pentru ocuparea postului de practicant, care să cunoască bine limba română și maghiară. Cel ce cunoaște limba germană va fi preferit.

Postul se va ocupa cu 1 Septembrie st. n. 1911.

Salariu anual K 1000.

Cererile de concurs să se adreseze la

(1-1)

Direcțiunea institutului.

„AGRICOLA“, societate economică pe acții în Hunedoara (Vajda-Hunyad).

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății economice pe acții „Agricola“, din Hunedoara (Vajda-Hunyad), sunt rugați să ia parte conform rânduielilor din statute la

a II-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 30 Iulie n. 1911, la oarele 2 d. p. în localul societății din Hunedoara, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul direcțiunii și prezentarea bilanțului anual.
3. Raportul comitetului de supraveghere.
4. Deciziune asupra bilanțului și asupra absolutului pentru gestiunea anului 1910/1911.
5. Impărțirea profitului cugat și stabilirea dividendelor și a marclor de prezență.
6. Eventuale propuneri.

Conform §-lui 15 din statute, la adunarea generală au vot deciziv numai acei acționari, cari sunt trecuți ca atari în registrele societății cu cel puțin 3 luni înainte de adunare. Acționarii mai noi, au numai vot consultativ.

Hunedoara, la 10 Iulie 1911.

(Vezi bilanțul pe pagina următoare).

Direcțiunea.

Bilanț general pe anul II. de gestiune, pe timpul dela 1 Iulie 1910 până la 30 Iunie 1911. — Zărszámadás a II.

Activa — Vagyon.		üzletévről 1910. július 1-től 1911. június 30-ig.		Pasiva — Teher.	
	K	f		K	f
Cassa — Készpénz	22,387	62		Capital social — Alaptőke	100,000
La postsparcassa — A postatakarékpénz-tárnál	1,621	52	24,009	Fond de rezervă — Tartalékalap*	18,462
Efecte — Értékpapírok			30,134	Fond de pensuni — Nyugdíjalap**	8,476
Escont: — Váltótárca:			02	Depuneri — Betétek	783,273
cambii de bancă — bankváltók	363,575	84		Depozite — Letétek	650
cambii cu acoperire hipotecară — jelzálogilag biztosított váltók	155	338	518,913	Reescont — Visszleszámitolás	19,600
Cont-curent (anticipații pe vite) și Salda-conti — Folyó-számla (előlegek marhákra) és Salda-conti	181,306	43		Creditori în cont-curent — Hitelezők folyó-számlán	3,378
cu acoper. hip. — jelzálogilag biztosított	86,216	34	267,522	Interese transitoare — Atmeneti kamatok	6,507
Afaceri cu bucate și mori: — Gabona üzletek és malmok:				Diversi creditori: — Különféle hitelezők:	
a) magazine: — raktárak:				dividendă, marce de prezentă și tantiemă neridicată	
in Hunedoara — Vajdahunyadon	6,154	—		— fel nem vett osztalék, jelenléti díjak és jutalék	461
in Hondol la „Hondoleana” — Hondolon a „Hondoleanánál”,				Profit transpus din 1909/1910 — Áthozott	
in Abrud la „Auraria” — Abrudbányán az „Aurariánál”,				nyereség 1909/1910 évből	71
in Zlagna la „Zlagneană” — Zalatnán a „Zlagneanánál”,				Profit curat — Tiszta nyereség	15,153
in Baia de Criș și in Ghelari — Körösbányán és Gyaláron	11,539	60	17,693		20
b) mori: — malmok:					47
la Nădrab — arandă și debitori — Nadrábon bérlet és adósok					
la Cerna — moară și debitori — Csernán malom és adósok	12,357	—			
la Hunedoara — in edificare — Vajdahunyadon építés alatt	8,127	34	30,020		
Realități: — Ingatlanok:					
casa și magazinele proprii — házunk és raktársink	23,600	—			
zidirea — építkezés	32,399	13			
	55,999	19			
amortizare — leirás	199	13	55,800		
Mobilier — Felszerelés	5,768	25			
amortizare — leirás	568	25	5,200		
Interese restante — Különféle kamatok			1,360		
Diversi debitori: — Különféle adósok:					
spese de execuție, capital etc. — végrehajtási költségek, alaptőke stb.			5,379		
			47		
			956,033		956,033
			82		82

* Cu dotația anului acestuia K 20,000.

** Cu dotația anului acestuia K 10,000.

Contul Profit și Perderi pe timpul dela 1 Iulie 1910 până la 30 Iunie 1911. — Nyereség és veszteség számla.

Debit — Tartosik.		1910 július 1-től 1911. június 30-ig.		Credit — Követel	
	K	f		K	f
Interese de rescont — Visszleszámitolási kamat	350	90		Interese de escont — Váltókamat	41,317
Interese de depuneri — Betét kamat	32,827	37		Interese de cont-curent — Folyó-számla kamat	7,090
Dare după interese de depuneri — Betét kamatadó	3,283	64		Interese de salda-conti — Salda-conti kamat	6,118
Salare — Fizetések	10,531	58		Căstig la bucate și la mori — Gabonaügyletek és malmok jövedelme	14,872
Spese — Költségek	4,227	20		Interese de efecte — Értékpapírok kamatai	759
Porto — Postadíj	299	40		Veuituri și proviziuni — Jutalékok	2,705
Contribuție — Adó	5,126	69		Profit transpus — Áthozott nyereség	71
Amortizare — Leirás	767	38			
Scopuri culturale — Közművelődési célok	30	16			
Profit transpus — Áthozott nyereség			71		
Profit curat — Tiszta nyereség	15,153	20			
			79		
			72,933		72,943
			79		79

Hunedoara (Vajdahunyad), la 30 Iunie 1911.

Vasile C. Osvadă m. p., director executiv — vezérigazgató.

Stefan Boer m. p., prim-contabil — főkönyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATOSÁG:

Dr. George Dubleșiu m. p., prezident.

Smit Feri m. p.

Ioan Dima m. p.

George Rain m. p.

Nicolau Macrea m. p.

Dr. August Dragits m. p.

Nicolae Rimbaș m. p.

Conturile prezente le-am revădat și aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat megvizsgáltuk és teljesen rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Avram P. Păcurariu m. p., prezident.

Dr. Aurel Vlad m. p.

Dr. Victor Bontescu m. p.

Constantin Dăncilă m. p.

Ioan I. Lăpădatu m. p.

George Pop m. p.

Eremie Muntean m. p.